

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/26/2019
Identifikačné číslo spisu: 2017200066
Dátum vydania rozhodnutia: 20.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2017200066.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavaleca, PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľ): STAKOS SLOVAKIA, a. s., so sídlom Pekárska 11, Trnava, IČO: 36 294 233, zastúpený: Mgr. Mgr. Pavol Sojka, PhD., advokát so sídlom Námestie Matice slovenskej 4262/23, Dubnica nad Váhom, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 104437673/2016 zo dňa 8. decembra 2016, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/25/2017-170 zo dňa 11. apríla 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/25/2017-170 zo dňa 11. apríla 2018 zrušuje a vec krajskému súdu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I. Konanie na orgánoch finančnej správy

1. Žalovaný rozhodnutím č. 104437673/2016 zo dňa 8. decembra 2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) postupom podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Daňový poriadok“) zmenil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Trnava č. 103906249/2016 zo dňa 13.09.2016 tak, že vyrubený úrok z omeškania za nezaplatenie dane z pridanej hodnoty vyrubenej podaním daňového priznania za zdaňovacie obdobie marec 2011 podľa § 156 ods. 1 písm. a) Daňového poriadku zmenil na sumu 1783,10 €.

II.

Konanie na krajskom súde

2. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu správnu žalobu na Krajský súd v Trnave (ďalej len

„krajský súd“), ktorý ju dňa 11.04.2018 na nariadenom pojednávaní rozsudkom č. k. 20S/25/2017-170 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) ako nedôvodnú zamietol podľa § 190 S.s.p.

3. V rozsiahlejšom odôvodnení okrem iného uviedol, že vec prejednal na pojednávaní bez účasti účastníkov konania. Argumenty žalobcu odmietol s tým, že právne účinky novácie záväzku v dôsledku schválenia reštrukturalizačného plánu nastávajú ex nunc, teda nie retroaktívne; záväzný je len vo vzťahu k prihláseným pohľadávkam a vo vzťahu k účastníkom konania. Podľa krajského súdu je možné začať a viesť daňové konanie o vyrubení úroku z omeškania v súvislosti s vyvodením zodpovednosti voči dlžníkovi za porušenie jeho povinnosti platiť riadne a včas daňovú povinnosť, a to za obdobie predtým, ako nastali účinky schváleného reštrukturalizačného plánu. V čase začatia reštrukturalizačného konania pohľadávka správcu dane pozostávajúca z určenia úrokov z omeškania za oneskorené zaplatenie, resp. nezaplatenie DPH za zdaňovacie obdobie marec 2011, neexistovala, a teda nemohli sa na ňu vzťahovať účinky začatia reštrukturalizačného konania a povinnosť ich prihlásenia v lehote 30 dní od povolenia reštrukturalizácie.

4. Krajský súd uzavrel, že správca dane postupoval v súlade so zákonnou úpravou účinkov začatia predmetného reštrukturalizačného konania a mal oprávnenie a zároveň zákonnú povinnosť predmetné úroky vyrubiť. Krajský súd nevyhovел ani ďalším žalobným námietkam.

III.

Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

A)

5. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.) a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). Žiadal takú zmenu napadnutého rozsudku, že sa zruší preskúmané rozhodnutie a vec sa žalovanému vráti na ďalšie konanie.

6. Sťažovateľ na prvom mieste tvrdil, že žalobcovi bola odopretá možnosť realizovať svoje procesné práva v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces, keď mu bolo predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 11.04.2018 doručené elektronicky až dňa 12.04.2018. Podľa neho neboli splnené podmienky na možnosť prejednávania veci v jeho neprítomnosti podľa § 114 S.s.p., keďže nebol riadne predvolaný.

7. Ďalej namietal, že úroky z omeškania boli napadnutým rozhodnutím vyrubené až po skončení reštrukturalizačného konania a potvrdení reštrukturalizačného plánu, pričom v tom čase už nebolo možné vychádzať z pôvodnej lehoty splatnosti a výšky daňových nedoplatkov, lebo boli záväzným spôsobom nahradené novými.

8. Sťažovateľ nesúhlasil s posúdením krajského súdu, ktorý považoval vyrubenú pohľadávku za prednostnú pohľadávku. Popieral, že by vyrubený úrok z omeškania bol samostatnou pohľadávkou, a tvrdil, že ide o príslušenstvo pohľadávky (dane), preto treba prihliadať na akcesoritu. Podľa jeho názoru by po zrušení preskúmaného rozhodnutia už nebolo možné vyrubiť úrok a konanie by muselo byť zastavené.

9. Sťažovateľ tiež mal za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď neprihliadol na nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť preskúmaného rozhodnutia z dôvodu nejasnosti o období, za ktoré sa úrok z omeškania vyrubil. Rovnako nesúhlasil s neprihliadnutím na šikanózný výkon práva žalovaným.

10. Napokon konštatoval porušenie práva na spravodlivý proces tým, že sa krajský súd nevysporiadal s niektorými jeho argumentami.

B)

11. Žalovaný v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že otázka znemožnenia účasti sťažovateľa na pojednávaní je mimo kompetencie žalovaného. Nesúhlasil s tvrdením, že úrok bol vyrubený až preskúmaným rozhodnutím, ani s argumentom sťažovateľa, že úrok nie je samostatnou pohľadávkou. Za nedôvodné považoval aj tvrdenia o nepreskúmateľnosti preskúmaného rozhodnutia a šikanóznom výkone práv. Preto žalovaný navrhol zamietnutie kasačnej sťažnosti.

IV.

Právne názory kasačného súdu

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd kasačný preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 a ods. 2 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná, pretože krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preto podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil rozsudok krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20.08.2019 po tom, ako bol termín vyhlásenia rozhodnutia predpísaným spôsobom zverejnený.

13. Sťažovateľ namietal, že mu bola odopretá možnosť realizovať jeho procesné práva v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces, keď mu bolo predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 11.04.2018 doručené elektronicky až dňa 12.04.2018. Podľa neho neboli splnené podmienky na prejednanie veci v jeho neprítomnosti podľa § 114 S.s.p., keďže nebol na pojednávanie riadne predvolaný.

Podľa § 108 ods. 1 S.s.p. ak predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, predvolá naň účastníkov konania, ich zástupcov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Ak je účastník konania zastúpený zástupcom na celé konanie, predvolanie sa doručuje iba tomuto zástupcovi. Účastníka konania správny súd predvolá, ak je potrebné, aby ho vyslúchol, alebo ak je jeho osobná prítomnosť nevyhnutná.

Podľa § 108 ods. 2 S.s.p. sa predvolanie musí predvolaným osobám doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej desať dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Táto lehota môže byť so súhlasom účastníkov konania skrátená. Kratšiu lehotu na prípravu možno určiť aj v konaniach, v ktorých je správny súd povinný rozhodnúť v lehotách počítaných na dni.

Podľa § 114 S.s.p. ak sa riadne predvolaní účastníci konania alebo ich zástupcovia na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať a rozhodnúť v ich neprítomnosti; konanie sa nesmie z tohto dôvodu prerušiť.

14. Z obsahu spisu krajského súdu je nesporne preukázané doručenie predvolania na pojednávanie pred krajským súdom právnenému zástupcovi sťažovateľa až dňa 12.04.2018, teda deň po uskutočnení pojednávania a vyhlásení napadnutého rozsudku. Toto predvolanie mu bolo súdom zasielané dňa 03.04.2018.

15. Doručenie predvolania splnomocnenému zástupcovi účastníka konania až po uskutočnenom pojednávaní nepochybne nemožno považovať za riadne predvolanie, preto neboli splnené predpoklady na pojednávanie v jeho neprítomnosti podľa § 114 S.s.p. (k tomu pozri m. m. aj napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 52/99).

16. Kasačný súd poznamenáva, že svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní žalovaný ospravedlnil písomne a pojednávania sa nezúčastnil. Kasačný súd zastáva názor, že pokiaľ krajský súd rozhodne o nariadení pojednávania (z akéhokoľvek dôvodu podľa § 107 ods. 1 S.s.p.), vzniká všetkým účastníkom právo na účasť na ňom a je povinnosťou súdu ich riadne a včas predvolať. Prejednanie veci na pojednávaní je osobitným spôsobom konania pred správnym súdom, ktorým sa realizuje zásada verejnosti, ústnosti a bezprostrednosti tohto konania (§ 5 ods. 6, 8 S.s.p.). Nemožno tiež opomenúť, že

na tomto (jedinom) pojednávaní vo veci bol vyhlásený rozsudok, teda sťažovateľovi bola včasným nedoručením predvolania na pojednávanie fakticky znemožnená aj účasť na verejnom vyhlásení rozsudku (k tomu pozri napr. právne názory v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/120/2009).

17. Kasačná sťažnosť je teda v tejto časti dôvodná a preto kasačný súd postupoval podľa § 462 ods. 1 S.s.p., zrušil rozsudok krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie bez toho, aby sa vyjadril k ostatným sťažnostným bodom, pretože uvedené porušenie procesných práv sťažovateľa spôsobuje bez ďalšieho nezákonnosť rozsudku. V prípade zistenia závažného procesného nedostatku, ktorý vedie k záveru o porušení práva účastníka na spravodlivý proces, neprichádza do úvahy prieskum rozsudku v merite veci.

18. Krajský súd bude musieť v ďalšom konaní vytýčiť pojednávanie vo veci, riadne a včas naň predvolať účastníkov konania, resp. ich zástupcov a znova vec prejednať a rozhodnúť.

19. O trovách kasačného konania a trovách konania pred krajským súdom rozhodne krajský súd vo svojom novom rozhodnutí v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.